

Ανάσταση, μία εμπειρία ψηλαφητή και πραγματική (Νικόλαος Πάτσαλος, θεολόγος)

/ [Πεμπτούσία](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/1UzODMy>]

Επιπρόσθετα, η Ανάσταση ως βιούμενο γεγονός από τους ίδιους τους αποστόλους και μαθητές του Κυρίου δεν υπήρξε μια φαινομενική ούτε φανταστική εμπειρία. Η Ανάσταση είναι εμπειρία ψηλαφητή, ζωντανή και πραγματική καθώς ομολογούμε στην Αναστάσιμη προσευχή «*Ἀνάστασιν Χριστοῦ Θεασάμενοι*»[28]. Στην Ορθοδοξία εξάλλου, τίποτα δεν είναι φανταστικό ή νοησιαρχικό αλλά τα πάντα ομολογούνται, αφού προηγείται μια ψηλαφητή εμπειρία των όσων «*ἀκηκόαμεν[...]ἐωράκαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν [...] ἐθεασόμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν*».[29] Το ίδιο αισθητή είναι και η μυστική εμπειρία της Αναστάσεως που ζει ο τέλειος «*θεοειδής*»[30] άνθρωπος. Πρόκειται για εμπειρία που γίνεται αντιληπτή δια της «*Φωτοφόρου Παρουσίας του Πνεύματος*»[31].

Φυσικά, ο μέτοχος μιας τέτοιας εμπειρίας αναστάσιμου δοξασμού, διακατέχεται από πνευματικά αισθητήρια και προϋποθέσεις. Οί διαβεβηκότες «*εἰς θεωρίαν ἐπίβασιν*»

[32] του αναστάντος ως κεκαθαρμένοι και φωτισμένοι ζουν την εμπειρία αυτή όχι μόνο δια των βιολογικών τους αισθήσεων αλλά και δια των πνευματικά αποκτηθέντων. Στον κανόνα του Πάσχα, το τελευταίο, αποδίδεται υμνολογικά με το περίφημο τροπάριο του Αγίου Ιωάννου του Δαμασκηνού: «Καθαρθῶμεν τὰς αἰσθήσεις καὶ ὁψόμεθα τῷ ἀπροσίτῳ φωτὶ τῆς Ἀναστάσεως»[33]. Η υπέρβαση των ανθρωπίνων αισθήσεων ήταν τόσο οικεία εμπειρία για τον Άγιο Συμεών ώστε να διαλαλεί: «Οἷς οὖν ἐπιφανῇ ὁ Χριστὸς ἐξαναστάς, πάντως πνευματικῶς αὐτοῖς τοῖς πνευματικοῖς ὅμμασι ὁρώμενος δείκνυται· Ὅταν γὰρ ἐν ἡμῖν διὰ τοῦ Πνεύματος γένηται, ανιστᾷ ἡμᾶς ἐκ νεκρῶν καὶ ζωοποιεῖ καὶ αὐτόν ἐν ἡμῖν ὅλον ὁρᾷν ζῶντα δίδωσι, τὸν ἀθάνατον καὶ ἀνώλεθρον, οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ συνανιστῶντα καὶ συνδοξάζοντα ἡμᾶς ἐαυτῷ τρανῶς γινώσκειν χαρίζεται, καθὼς πάσα θεῖα Γραφή μαρτυρεῖ.»[34]

Ο δοξασμός, η θέωση, που δεν είναι τίποτα άλλο από την θέα του εν δόξη αναστάντος Χριστού, είναι το θεμέλιο της πίστεώς μας κατά το δογματολόγο π. Ιωάννη Ρωμανίδα[35]. Η εμπειρία της κοινωνίας με το άκτιστο, ανέσπερο φῶς, είναι η κατάσταση για την οποία δημιουργήθηκε ο άνθρωπος. Από αυτήν την κατάσταση ξέπεσε και επανεντάχθηκε μέσω της Ανάστασης του Κυρίου. Μέσω, λοιπόν, της Αναστάσεως «τὰ ἀρχαῖα παρήλθεν, ἰδοὺ γέγονε καινὰ τὰ πάντα»[36]. Εδώ ακριβῶς εντοπίζεται «ἡ ἐγκεκρυμμένη τῆς πίστεως ἡμῶν δύναμις»[37]. Μια δύναμη που δεν καταστρέφει αλλά αλλοιώνει, ανακαινίζει, και μεταμορφώνει τον άνθρωπο.

Φυσικά, είναι «ἐγκεκρυμμένη» για όσους δεν έχουν ή δεν προσπαθούν να αποκτήσουν τις αγιοπνευματικές προδιαγραφές μετοχής στο μυστήριο της Αναστάσεως. Ὅπως επισημαίνει ο Άγιος Συμεών, αυτοί οι οποίοι «Μη διὰ τῶν ἔργων τήν πίστιν ἐπιδεικνύμενοι»[38] και επομένως η πίστη τους «νεκρά ἐστι»[39], δεν μπορούν να οικειοποιηθούν στη ζωή τους τον Θεό. Ας θυμηθούμε: «ὁ ἀγαπῶν με τὰς ἐντολάς τὰς ἐμὰς τηρήσει καὶ ἐγὼ καὶ ὁ Πατήρ ἐλευσόμεθα καὶ μονήν παρ' αὐτῷ ποιησόμεθα»[40]. Η τήρηση, επομένως, των θείων εντολών προετοιμάζει εσωτερικά τον άνθρωπο. Τον αποκαθαίρει, έτσι ώστε να γίνει κατοικητήριο του Θεού που «ἡ παρουσία αὐτοῦ ἐξαναστήσῃ ἐκ νεκρῶν καὶ ζωοποιήσῃ αὐτόν καὶ τὸν ἀναστάντα ἐν αὐτῷ καὶ αὐτόν ἀναστήσαντα κατιδεῖν χαρίσεται»[41].

Επομένως, η ζωντανή πίστη έχει την προοπτική της εργασίας των εντολών που διαβιβάζει «ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν»[42]. Ὅσοι κατέχουν λοιπόν ζωντανή την πίστη και την κοινωνία με το Χριστό γνωρίζουν «τὴν δύναμιν τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ»[43].

[28] Αναστάσιμη Προσευχή. Βλ. *Πεντηκοστάριον*, ό.π.

[29] *Ιω Α΄. 1,1.*

[30] Βλ. Συμεών Νέου Θεολόγου, *Ύμνος 13, SC 156, 258.*

[31] Βλ. Συμεών Του Νέου Θεολόγου, *Κατήχηση 13, SC 104, 198.*

[32] Οσιακό απολυτίκιο.

[33] Αναστάσιμος Κανόνας Τροπάριο α΄ ωδής. Βλ. *Πεντηκοστάριο*, ό.π.

[34] Βλ. Συμεών Του Νέου Θεολόγου, *Κατήχηση 13, SC 104, 200.*

[35] Βλ. Πρωτοπρ. Ιωάννου Σ. Ρωμανίδου Καθηγητού Πανεπιστημίου, *Δογματική και Συμβολική Θεολογία της Ορθοδόξου Καθολικής Εκκλησίας*, τόμος Α, εκδ. Π. Σ. Πουρναρά, Θεσσαλονίκη 2004, σελ.22-25.

[36] *Β΄ Κορ. 5,17.*

[37] Βλ. Συμεών Του Νέου Θεολόγου, ό.π.

[38] Βλ. Συμεών Του Νέου Θεολόγου, ό.π.

[39] *Ιακ. 2,26.*

[40] *Ιω. 14,23*

[41] Βλ. Συμεών Του Νέου Θεολόγου, *Κατήχηση 13, SC 104, 202.*

[42] *Ιω. 5,24.*

[43] *Φιλιπ. 3,10*